

Kestävä kaupunki -avustushaku 2021 (VN/21475/2021)

Hakemus jätetty aikaleima

03.11.2021 15:05:44

★Hankkeen nimi

Kestävät- yhteistyöllä ja osallistavalla toiminnalla elinvoimaisuutta kuntiin

Yhteystiedot

★Hakija

Lapuan kaupunki

📌 Hakijana voi olla kunta tai kaupunki. Konsortiohankkeissa avustuksen saajana on yksi hakijaorganisaatio, joka on vastuussa avustusta saavan hankkeen toteutuksesta ja valtionavustuslain ja avustuspäätöksen mukaisista velvoitteista. Hakemuksessa tulee eritellä, kuinka konsortiohanke toteutetaan ja miten konsortion osapuolet osallistuvat hankkeen toteuttamiseen.

★Y-tunnus

0209113-7

★Hakijan osoite

Valtuustontie 8, 62100 Lapua

📌 Postiosoite

★Hankkeen vastuhenkilö

Mirva Korpi

★Hankkeen vastuhenkilön sähköpostiosoite

mirva.korpi@lapua.fi

📌 Lähetetystä hakemuksesta lähetetään kopio tähän osoitteeseen. Myös hakemuksesta tehtävä avustuspäätös lähetetään tähän sähköpostiosoitteeseen, mikäli hakija antaa siihen suostumuksensa.

Muut mahdolliset sähköpostiosoitteet, johon hakemuksesta tehtävä avustuspäätös toivotaan lähetettävän

Muut hankkeeseen osallistuvat tahot ja näiden yhteyshenkilöt

Alavuden kaupunki; Kimmo Toivola
Kauhavan kaupunki, Antti Hakola
Kuortaneen kunta; Jukka Kotola
Kurikan kaupunki; Harri Mäkiranta

Hankekuvaus

★Hankkeen aloituspäivämäärä

01012022

📌 Anna päivämäärä muodossa PP.KK.VVVV.

★Hankkeen lopetuspäivämäärä

31052023

📌 Anna päivämäärä muodossa PP.KK.VVVV.

📌 Hanke voi alkaa aikaisintaan 1.1.2022 ja sen tulee päättyä viimeistään 31.5.2023, mutta muutoin hankkeen ajankohta on hakijan itsensä päätettävissä. Hankkeen tulee kestää vähintään 10 kuukautta. Muistathan huomioida mahdolliseen rekrytointiin vaadittavan ajan hankkeen aikataulua suunnitellessa. Lisäksi huomioithan, että hankkeen loppuraportti ja kustannuserittely tulee toimittaa ympäristöministeriöön viimeistään hankkeen viimeisenä päivänä, ja tästä syystä kannattaa selvittää, mitä aikatauluja hakijan omat laskutus- ja työajanseurantajärjestelmät edellyttävät.

★Hankkeen tiivistelmä

Lapuan, Kuortaneen, Kurikan ja Lapuan tavoitteena on kehittää ilmastotyön yhteistyömallia avaamalla verkosto uusille kunnille ja ilmastoyhteistyöhön liittyä mukaan Kauhava, jonka ilmastotoimet saatetaan samalle tasolle muiden hankekuntien kanssa. Ilmastotavoitteet, -toimenpiteet ja tavoitteiden seuranta otetaan mukaan talousarviotavoitteisiin ja toteuman seurantaan. Kuntajohtajien ilmastofoorumi hallinnoi hanketta ja hankkeeseen perustetaan ylikunnallinen tekniikkaryhmä. Hankkeessa kuntien sisäiset ilmastoverkostot uudelleenjärjestäytyvät kuntakohtaisiksi koordinaatioryhmiksi, joiden jäsenistä koulutetaan ympäristöosaajia ja jäsenet vastaavat ilmastotyöstä käytännön tasolla palvelukeskuksissa. Hankkeessa järjestetään ylikunnallisia työpajoja eri toimialoille ja luottamushenkilöille. Hankkeen aikana kunnille luodaan kestävän kehityksen ohjelman seurantamenetelmä ja kehitetään hankintojen seuraamista. Hankkeessa osallistetaan yrittäjiä ja asukkaita mukaan toimintaan.

📌 Ministeriöllä on lupa julkaista tiivistelmä kokonaisuudessaan tai lyhennettynä.

★Hankekuvaus

Hankkeen tavoitteena on tehdä Kestävät -ilmastoyhteistyökunnista, Alavuden, Kauhavan, Kurikan ja Lapuan kaupungeista sekä Kuortaneen kunnasta suunnannäyttäjiä Etelä-Pohjanmaalla ja tarjota muille alueen kunnille avoin ilmastoverkosto. Hankkeen tavoitteena on toteuttaa vuoteen 2030 tähtäävää kuntien yhteistä ilmastostrategiaa siten, että toiminnassamme mukana olevat kunnat ovat elinvoimaisesti kestäviä kuntia. Kunnat ovat ympäristövastuullisia kuntia, jotka tarjoavat resurssitehokkaita kuntapalveluita. Hankekunnat ovat laatineet toimenpiteitä sisältävät kuntakohtaiset kestävän kehityksen ohjelmat, joita toteutetaan hankeaikana. Kauhavan kaupunki liittyy hankkeessa toimintaan mukaan, jonka jälkeen toimintamme kattaa noin 34 % Etelä-Pohjanmaan kuntien asukasluvusta. Tavoitteena on liittää toimintaan mukaan edelleen lisää uusia eteläpohjalaisia kuntia ja vahvistaa yhteistyön vaikuttavuutta.

Hankkeen toteuttamiseksi hankekunnat tekevät yhteistyötä paikallisen energiatoimiston kanssa, jossa työskentelevä ilmastokoordinaattori koordinoi hankkeen toimintaa ja vastaa hankkeen toteuttamisesta kunnissa, kuntien välillä ja sidosryhmien kanssa. Lisäksi Lapuan kaupunkiin palkataan hanketta varten 1-2 kesätyöntekijää, jotka vastaavat osasta hankkeen toimenpiteiden toteuttamisesta. Nämä henkilöt ovat kaikkien mukana olevien kuntien käytettävissä ja vastaavat toiminnan järjestämisestä kaikissa hankekunnissa. Hanke sekä sen toimijat osallistuvat aktiivisina toimijoina myös alueellamme tapahtuvaan muuhun ilmastotyöhön.

1. Ilmastotyön koordinointi

Hankkeessa vahvistetaan kuntajohtajien ilmastofoorumin vaikuttavuutta ilmastoyhteistyössä. Ilmastofoorumista tulee hankkeen toimintaa ohjaava taho ja sen jäsenillä on edellytykset toimeenpanna hankkeen mukaisia toimenpiteitä hankekunnissa. Ilmastofoorumi vastaa siitä, että tavoitteet ja tavoitteiden seuranta järjestetään jatkossa kunnissa talousarviotasolla. Ilmastofoorumi seuraa ilmastostrategian ja kestävän kehityksen ohjelmien toteuttamista, edistää toimintaa omissa kuntaorganisaatioissa ja toimii kanavana luottamushenkilöiden suuntaan. Ilmastofoorumi varmistaa ilmastajohtamisen ajantasalla pysymisen kaikissa kunnissa ja varmistaa tiedon välityksen hankekuntien välillä.

Palvelukeskusten toimijoiden roolia vahvistetaan koordinoimalla nykyiset energiansäästötiimit uudelleen perustamalla kuntiin aktiivisesti toimivat kuntakohtaiset koordinaatioryhmät, joissa on 1-2 edustajaa eri palvelukeskuksista. Energiansäästötiimien toiminta on painottunut tähän mennessä vahvasti energiansäästöä edistäviin kiinteistötekniikan toimiin. Toimintaa laajennetaan ja tehostetaan ja se edellyttää toimijoiden aktiivisempaa osallistumista toimintaan kaikissa kunnan palvelukeskuksissa. Koordinaatioryhmä kokoontuu 6 kertaa hankeaikana/kunta. Uudella koordinaatioryhmällä toiminta

saadaan osaksi koko kunnan toimintaa, koska koordinaatioryhmien tehtävänä on vastata toimenpiteiden toteuttamisesta palvelukeskuksissa, raportoinnista kuntajohdolle kestävän kehityksen ohjelmien mukaisesti, ohjata kuntien sisäistä toimintaa sekä tehdä esityksiä ilmastotyön kehittämisestä kuntajohdolle tai ilmastofoorumille. Hankkeessa mukana olevien kuntien koordinaatioryhmät jakavat parhaita käytäntöjä kuntien välillä järjestettävissä tapaamisissa 3 kertaa hankkeen aikana.

Energia- ja elinkeinotoimen henkilöt tapaavat hankkeen aikana tekniikkaryhmässä, jonka tavoitteena on edistää näiden sektoreiden ylikunnallista tiedonvaihtoa hankealueella. Tekniikkaryhmä kokoontuu 3 kertaa hankeajana. Tekniikkaryhmän tarkoituksena on parhaiden käytäntöjen jakaminen ylikunnallisesti hankealueella, mutta myös hankealueen ulkopuolella. Tekniikkaryhmä pidetään ajan tasalla mm. avoimista hankkeista ja tukimahdollisuuksista ja uusimmista toteuttamiskelpoisista innovaatioista.

2. Ilmastotyön käynnistäminen Kauhavan kaupungissa ja muille kunnille avoin toiminta

Kauhavan kaupunki liittyy mukaan toimintaan vuoden 2022 alusta ja hankeajana tavoitteena on saattaa ilmastotyö Kauhavan kaupungissa samalle tasolle muiden hankkeissa mukana olevien kuntien kanssa. Kauhavalle esitetään mahdollisuutta ottaa käyttöön aikaisemmin mukana olevien kuntien (Lapua, Alavus, Kuortane, Kurikka) laatima vuoteen 2030 saakka ulottuva ilmastostrategia, joka tarvittaessa päivitetään Kauhavan tiedoilla. Kauhavalle laaditaan mitattavissa oleva kestävän kehityksen ohjelma ja lähtötilannekartoitus uusiutuvan energian käytöstä nyt ja tulevaisuudessa. Kauhavan käyttöön annetaan ilmastoyhteistyössä aikaisemmin laaditut materiaalit ja ohjeet. Lisäksi kestavatkunnat.fi -verkkosivustolle lisätään Kauhavaa koskevat tiedot ja esitellään kauhavalaisten yritysten ilmastotekoja. Kauhava tulee osaksi myös muuta tämän hankkeen mukaista toimintaa.

Hankkeen toimintakonsepti mahdollistaa myös muiden uusien kuntien liittymisen ilmastoyhteistyöhön hankkeen myötä. Mikäli toimintaan liittyy uusia kuntia mukaan hankeajana, toteutetaan myös näissä kunnissa edellä mainittuja toimenpiteitä kunnan ilmastotoimien saattamiseksi muiden kuntien kanssa samalle tasolle. Hankkeen tarkoituksena on toimia avoimena kanavana muille toimijoille. Hankkeen materiaali ja hankkeen parhaat käytännöt julkaistaan hankkeen verkkosivuilla.

3. Ympäristöosaajien ja muun henkilöstön sekä luottamushenkilöiden koulutus ja yhteistyötapaamiset

Hankkeen aikana koordinaatioryhmän toimijat koulutetaan ympäristöosaajiksi palvelukeskuksiin. Koulutuksen myötä koordinaatioryhmän jäsenet tuntevat ilmastotyöhön liittyvien asiakirjojen keskeisen sisällön ja hallintokuntia koskevat velvoitteet sekä tavoitteiden ja toimenpiteiden yhteyden tilinpäätökseen. Koordinaatioryhmien jäsenille järjestetään yhteinen koulutusmatka, joka sisältää koulutusta tehtävän hoitamiseksi ja tutustumiskohteita, joissa ilmastotyötä on tehty pidempään.

Koordinaatioryhmän lisäksi eri kuntien viranhaltijoiden välillä järjestetään tapaamisia sektorikohtaisten asioiden edistämiseksi. Esimerkiksi kaavoitusasioiden edistämiseksi hankkeessa järjestetään kaavoituksesta vastaaville yhteistyöpaja. Toimijoita osallistavia työpajatapaamisia järjestetään yhteensä 4 hankkeen aikana. Tarkemmat sektorikohtaiset työpajojen teemat selviävät hankkeen aikana. Hankkeen aikana järjestetään työpaja myös hankealueen luottamushenkilöille. Työpajojen yhteyteen pyritään järjestämään alueelliset tutustumiskohteet. Tutustumiskohde voi olla esimerkiksi yritys, jonka ilmastotoimista hanke pyrkii omilla verkkosivuillaan viestimään ja syventämään näin kuntien ja yritysten välistä yhteistyötä. Hankeajana järjestetään hankekuntien toimijoille ja ja sidosryhmille tarkoitettu ilmastomatka, jonka aikana verkostoidutaan ja tutustutaan muiden alueiden innovatiiviseen ilmastotyöhön ja yritysten energiaratkaisuihin.

4. Kestävän kehityksen ohjelman ja hankintojen seurannan kehittäminen

Lapualle, Alavudelle, Kuortaneelle ja Kurikkaan on laadittu kestävän kehityksen ohjelmat loppuvuonna 2021. Ne sisältävät kuntakohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet sekä toimenpidekohtaiset mittarit. Kestävän kehityksen ohjelman mittareiden seuranta on suurimmalta osin vielä puutteellista. Hankkeen toimenpiteenä kuntiin toteutetaan kestävän kehityksen ohjelmien seurantamenetelmä, jonka avulla raportoidaan jatkossa hallintokunnittain ohjelman toteuttamisesta vuositasona. Seurannan kehittäminen tapahtuu hankkeen ja kuntakohtaisen koordinaatioryhmän toimesta. Seurannan avulla kunnan ilmastotyö ja tehokkuus paranevat löydettyä uusia säästökohteita.

Lisäksi on huomattu, että alueen kuntien hankintojen ilmasto- ja ympäristövastuullisuuden seuranta on vähäistä. Hankinnoista syntyy merkittävä osa kuntien toiminnan ilmastovaikutuksista ja tästä syystä on tarpeen kehittää hankintojen seuraamista miten hankintoja koskevat ympäristö- ja ilmastotavoitteet toteutuvat hankinnoissa. Hankkeessa kehitetään hankintojen seuraamista kunnan hankintoja tekevien tahojen kanssa. Seurannan tarve vaihtelee kunnittain, joten seurantatapa järjestetään kunnan tarpeiden mukaisesti. Osassa mukana olevista kunnista seuranta muodostuu laajemmaksi kokonaisuudeksi, kun taas toisissa kunnissa hankintojen ympäristö- ja ilmastovastuullisuutta seurataan jatkossa hankintamäärätasolla. Hankintoja koskeva seuranta luodaan vähintään yhteen hankintaryhmän/-kokonaisuuteen kuntaa kohden. Hankintojen seurannasta on tavoitteena tulla osa kunnan pysyvää toimintaa, joten seurannan kehittämisessä yhteistyö kunnan kanssa on tärkeää. Lisäksi hankintojen ympäristö- ja ilmastovastuullisuuden tueksi laaditaan erilaisia hankintoja koskevia check-listoja vähintään 5-10 tuoteryhmälle. Check-lista on yksinkertainen tapa parantaa ilmasto- ja ympäristöystävällisyyttä hankinnoissa. Seurannalla kerätyt tulokset raportoidaan jatkossa kuntajohdolle.

5. Yritysten ja asukkaiden osallistaminen

Yhteistyötä kunnan alueella toimivien yritysten kanssa tiivistetään. Hanke osallistuu kunnan alueella yrittäjille järjestettyyn tapahtumaan vähintään kerran hankkeen aikana/kunta. Tapahtuma järjestetään yhteistyössä kunnan elinkeinotoimen kanssa. Lisäksi hankkeessa järjestetään yrittäjille suunnattu tutustumispäivä energiatehokkaisiin ratkaisuihin pk-sektorilla. Yrityksille laaditaan tietopaketti yleisestä ilmastotyöstä, kunnan ilmastotyön ja yritysten oman toiminnan synergiaeduista ja hankemahdollisuuksista. Kestävät -verkkosivuilla (kestavatkunnat.fi) olevia yritys-esimerkkejä päivitetään ja pyritään samaan

verkostoon mukaan uusia yrityksiä. Kokonaan uutena kohderyhmänä hankkeeseen otetaan mukaan alueen maataloustuottajat, joilla on suuri aluetaloudellinen ja ilmastollinen vaikutus päästökehitykseen. Maataloustuottajille järjestetään vastaava tapahtuma yhdessä alueen tuottajayhdistysten kanssa. Hankkeen aikana myös maataloustuottajien ilmastotekoja pyritään saamaan hankkeen sivuille hyväksi käytännöiksi. Alueen vision "elinvoimaisesti kestävätkännat" mukaisesti myös yritysten ja maataloustuottajien ilmastotyö on yksi kuntien elinvoimaisuuden tae.

Kunnilla on ollut ilmastostrategia jo pitkään ja työtä on tehty tavoitteellisesti, mutta edelleen kuntalaiset tuntevat kunnan ilmastotyötä heikosti. Hankkeessa osallistetaan asukkaita kuntalaisille järjestettävien tapahtumien mm. kesätapahtumien yhteydessä. Jokaisessa kunnassa järjestetään vähintään 1-2 kuntalaisia osallistavaa tapahtumaa hankkeen aikana, jossa tuodaan esille kunnan konkreettisia ilmastotoimia sekä ilmastostrategia. Tempauksen tavoitteena on, että kuntalaiset tulevat tietoisiksi kuntien ilmastotoiminnasta ja kannustaa asukkaita omiin henkilökohtaisiin ilmastotekoihin. Kuntalaisia osallistetaan myös varhaiskasvatukseen ja sivistystoimen kanssa järjestettävällä kestävätkännat kehityksen tapahtumassa kerran hankeajana kuntaa kohden. Hankkeeseen palkattavat kesätyöntekijät vastaavat asukkaiden osallistamisesta, joten todennäköisesti hankkeessa voidaan järjestää em. useampia kohtaamisia asukkaiden kanssa. Alueellisen ilmastotyön osallistuminen asukkaille suunnattuihin tavallisiin tapahtumiin on tärkeää ilmastoviestinnän näkökulmasta.

6. Viestinnän kehittäminen

Hankkeessa panostetaan viestintään, koska hankkeen tavoitteena on brändätä alue tehokkaaksi ja osaavaksi ilmastotoimijaksi, elinvoimaisesti kestäviksi kunniksi. Alueella on uusi ilmastostrategia ja kestävätkännat kehityksen ohjelmat, joten näiden saattaminen toimijoille tiedoksi kuntatasolla ja alueellisesti on erittäin tärkeää. Hankkeessa laaditaan 3-4 videota toiminnasta hyödynnettäväksi sosiaalisessa mediassa. Lisäksi viestinnässä hyödynnetään julkisissa rakennuksissa olevia tiedotusnäyttöjä. Hankkeen sosiaalisen median kanavien lisäksi viestinnässä käytetään hyödyksi toiminnan verkkosivuja (kestavatkannat.fi) ja mukana olevien kuntien somekanavia. Hankkeen toiminnasta viestitään uutiskirjeessä 2 kertaa vuodessa. Uutiskirje jaetaan kuntien henkilöstölle ja luottamushenkilöille sekä uutiskirjeen tilanneille tahoille. Lukijakunta on näin tuhansia henkilöitä. Yrityksiin toiminnasta viestitään elinkeinotoimen uutiskirjeissä ja maataloustuottajille tuottajayhdistysten tai kunnan maataloustoimen kautta.

Luottamushenkilöille viestitään vuosittain energiatehokkuustoimenpiteiden toteutumisesta ja jatkossa kestävätkännat kehityksen seurantamenetelmän kehittämisen myötä myös muista kunnan kestävätkännat kehityksen toimista sekä hankintojen ympäristö- ja ilmastovastuullisuudesta.

Hankkeen toimintaa tuodaan esille erilaisissa tapaamisissa alueellisten, valtakunnallisten ja tarpeen vaatiessa kansainvälistenkin sidosryhmien kanssa ja hanketoimija osallistuu mm. alueella valmisteltavan jopa vuoteen 2050 ulottuvan Etelä-Pohjanmaan maakunnan ilmasto- ja kiertotaloustiekartan kommentointiryhmään. Yhteistyötä tehdään alueellisen Energiaviraston energianeuvojan kanssa ja KEINO-muutosagentin kanssa kuntien energiatehokkuustoimien ja innovatiivisten ja kestävien hankintojen lisäämiseksi.

📌 Hankkeen tulee olla sisällöltään ja tarkoitukseltaan rajattu. Jos hankkeelle myönnetään avustus, ministeriöllä on lupa julkaista tämä hankekuvaus kokonaisuudessaan tai lyhennettynä.

Mihin ohjelman teemoihin hanke kytkeytyy

📌 Hankkeen tulee kytkeytyä vähintään kahteen ohjelman teema-alueista.

★Vähähiilisyys	★Älykkyyys	★Sosiaalinen kestävyys	★Terveellisyys
☒ Kyllä	☒ Kyllä	☒ Kyllä	☒ Kyllä
☐ Ei	☐ Ei	☐ Ei	☐ Ei

★Mitä uutta ratkaisua kokeilussa halutaan testata? Miten kokeilu toteutetaan?

Hankkeessa kehitetään pienehköjen kuntien ylikunnallista ilmastoyhteistyötä osallistavaan ja toiminnalliseen suuntaan. Pienillä kunnilla ei ole resursseja eikä osaamista toteuttaa ilmastotyötä yksin vaan tuloksiin päästään toimivalla yhteistyöratkaisulla. Malli kehittää kuntien ilmastotyötä pienten kuntien resursseilla taloudellisesti tehokkaalla tavalla. Pienillä kunnilla on haasteita, mutta pienet kunnat ovat myös ketteriä uudistumaan ja toteuttamaan hyvällä ohjauksella ja tukiverkostolla ilmastomyönteisiä toimenpiteitä ja päätöksiä. Hankkeessa luodaan toimintamalli uusille kunnille tulla mukaan Kestävätkännat-ilmastoyhteistyöhön. Uudet mukaan liittyvät kunnat voivat hyödyntää omassa toiminnassaan aikaisemmin toiminnassa mukana olleiden toimijoiden toimintamalleja mm. toimenpiteiden seurannan osalta ja parhaiden käytäntöjen osalta.

Hankkeessa sitoutetaan ylin kuntajohto ilmastotoimintaan ja päätöksiin, koska kuntajohdosta koostuva ilmastofoorumi ohjaa hankkeen toimintaa ja ilmastofoorumin jäsenet vastaavat hankkeen toiminnan saavutuksista luottamushenkilöille. Kuntiin

nimettävä eri palvelukeskusten toimijoista koostuva koordinaatioryhmä vastaa ilmastostrategian ja kestäväen kehityksen ohjelmien integroimisesta kuntiin ja toimenpiteiden toteuttamisesta kuntajohdolle. Koordinaatioryhmä vastaa kunnan sisäisestä toiminnasta. Ylikunnallista yhteistyötä tehdään ilmastofoorumin ja koordinaatioryhmän lisäksi ylikunnallisissa osallistavalla toiminnalla työpajoissa virka- ja luottamushenkilötasolla. Lisäksi tehdään yhteistyötä alueellisten sidosryhmien kanssa. Yhteistyö hankkeessa on laajaa ja monipartaista. Hankkeeseen otetaan tiiviisti mukaan kuntien asukkaat, yritykset ja maataloustuottajat. Ryhmille järjestetään tapahtumia ja aktiivista, osallistavaa toimintaa. Yhteistyöllä motivaatio toimintaan kasvaa ja luodaan me-henkeä ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Konkreettisten toimenpiteiden toteuttamista seurataan kestäväen kehityksen ohjelman ja vuosittaisen seurannan avulla. Hankekunnat toimivat ympäristövastuullisesti tarjoten resurssitehokkaita kuntapalveluita.

★Miten hankkeen toiminnasta ja tuloksista viestitään sen kohderyhmälle ja muille sidosryhmille?

Hankkeen toiminnasta viestitään aktiivisesti sosiaalisessa mediassa ja hankekuntien yhteisillä kestavatkunnat.fi-sivustolla. Lisäksi hankkeen toiminnasta viestitään osallistamalla asukkaille, yrittäjille ja maataloustuottajille suunnattuihin tapahtumiin. Hankkeessa julkaistaan uutiskirjettä ja laaditaan vuosittain tiedotuksia luottamushenkilöille ja muille sidosryhmille. Tiedotteissa viestitään hankkeen ja kuntien saavuttamista tuloksista. Lisäksi toiminnassa järjestetään verkostoitumiseen tarkoitettu ilmastomatka muihin ilmastotyötä tekeviin kuntiin. Matka on avoin kaikille hankekunnille ja muille sidosryhmille. Lisäksi koordinaatioryhmälle järjestetään koulutusmatka. Hanke osallistuu aktiivisesti kansallisiin/valtakunnallisiin ilmastotapahtumiin, joissa pyrkii jakamaan kokemuksiaan pienten kuntien ilmastoyhteistyömallista ja toimien mittaroinnista.

★Millaisia tuloksia hankkeesta on odotettavissa ja miten niitä hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Hankkeen tuloksena osa kuntien kestäväen kehityksen ohjelman mukaisista toimenpiteistä on saavutettu ja kuntiin on laadittu menetelmä kestäväen kehityksen ohjelman seuraamiseksi ja luotu kuntakohtaiset tavat hankintojen ympäristö- ja ilmastoyhteistyön seuraamiseksi. Ilmastotyö on integroitu osaksi kunnan toimintaa ja ilmastotyö huomioidaan kunnan talousarviotavoitteiden asettamisessa ja talousarvion seuraamisessa. Ilmastofoorumi ja koordinaatioryhmä jäävät osaksi kunnan pysyvää toimintaa ja koordinaatioryhmän jäsenet ovat kunnan ympäristöosaajia, jotka saavat sitoutettua kunnan muuta henkilökuntaa mukaan ilmastotyöhön. Hankkeessa toteutetaan henkilöstön sitouttamisen kautta yhä enemmän toimenpiteitä kaikilla osa-alueilla. Seurannan kautta myös tavoitteet konkretisoituvat ja tiukentuvat ajan saatossa. Päätöksenteossa otetaan ilmastoasiat huomioon ja ylikunnallinen, seurattava ilmastoyhteistyö jatkuu hankkeen päättymisen jälkeen tavoitteellisena. Alueen asukkaiden, yritysten ja maataloustuottajien ilmasto-osaaminen on lisääntynyt ja he osallistuvat aktiivisesti omien toimenpiteiden avulla toimintaan.

Hankekunnat profiloituvat hankeajana edelläkävijäkunniksi Etelä-Pohjanmaan alueella ja hankkeen myötä kunnat voivat ottaa muita alueen kuntia mukaan yhteiseen ilmastotyöhön selkeällä toimintamallilla. Etelä-Pohjanmaan alueen korkeat kasvihuonekaasupäästöt luovat tarpeen edistää ja tukea ilmastotoimia ja niiden toteutumista nimenomaan Etelä-Pohjanmaan maakunnan kunnissa.

★Millä tavalla hanke kytkeytyy osaksi kaupunkien tai kuntien pitkäkestoisempaa kehittämistä?

Hankkeen aikana ilmastotavoitteet otetaan pysyväksi osaksi kuntien talousarviotavoitteiden laadintaa ja talousarviotavoitteiden toteutumisen seuranta. Kestävä kehitys sisällytetään kuntien strategioihin. Pysyvä tehokas malli toiminnan järjestämiseen pienissä kunnissa edistää valtakunnallisten ilmastotavoitteiden toteutumista. Hankkeessa pyritään luomaan luottamuksellinen suhde kunnassa toimiviin yrityksiin ja maataloustuottajiin jatkuvan ilmastotyön kehittämiseksi näiden tahojen kanssa. Ilmastotyö ei ole aina vihollinen, vaan se voi olla myös yritystoimintaa edistävä mahdollisuus näille toimijoille, joka lisää myös kuntien elinvoimaisuutta. Hankekuntien tavoitteena on elinvoimaisesti kestävä kunnat ja yritykset sekä ympäristö- ja ilmastotietoiset asukkaat.

★Millä tavoin hankkeen tulokset voisivat olla monistettavissa muihin kuntiin tai muille aihealueille tai skaalattavissa laajempaan mittakaavaan?

Hankkeessa kehitetään kuntien yhteinen ilmastotyömalli, jota voidaan konseptina jakaa maakunnan sisällä uusiin kuntiin, mutta myös muualle päin Suomea toimivana esimerkkinä erityisesti pienemmän kokoluokan kunnissa. Suomessa on olemassa erilaisia ilmastoverkostoja, mutta monissa pienemmissä kunnissa niiden tavoitteita ei välttämättä koeta soveltuviksi omaan kuntaan. Siksi tarvitaan helposti monistettavissa oleva toimintamalli, joka kehittää ilmastotyötä kunnan omien voimavarojen varaan taloudellisesti tehokkaalla tavalla. Hankkeessa kärkenä on toimenpiteiden toteuttaminen ja tavoitteiden saavuttaminen käytännön toimien kautta. Nimenomaan tässä on konkreettisen tason toiminnassa valtakunnan tasolla kehitettävää. Etelä-Pohjanmaan liitto on hakenut hankerahaa ilmastoasiantuntijatyöhön. Toteutuessaan nämä hankkeet tukisivat toisiaan.

Hankkeessa mukana olevien kuntien toimintaa voidaan monistaa sellaisenaan muihin kuntiin. Hankkeessa mukana olevat kunnat ovat avoimia ottamaan hanketyöhön mukaan myös muita alueen kuntia jopa hankeajana. Näissä mahdollisissa tapauksissa hanketyö on mahdollista aloittaa näissä kunnissa omarahoitussuunnitelmaa muokkaamalla. Uudet kunnat saavat hankkeeseen mukaan liittyessään käyttöönsä hankkeessa muodostuneen toimivan toimintamallin sekä hanke- ja ilmasto-osaamisen. Lisäksi hankemateriaali ja hankkeessa löydettyt parhaat käytännöt jaetaan avoimesti kaikkien kuntien hyödynnettäväksi hankkeen verkkosivustolla.

★Mitä riskejä hankkeen toteuttamiseen liittyy, ja miten riskejä pyritään minimoimaan?

Riskinä pidetään toimenpiteiden toteutumista palvelukeskusten eri tasoilla. Tätä riskiä pyritään hankkeessa vähentämään organisoimalla hankkeen toiminta siten, että hankkeeseen nimetään kuntajohdon taholta vastuulliset henkilöt ja koulutetaan palvelukeskuksiin ympäristöosaajia. Lisäksi toimenpiteiden toteutumista valvotaan ottamalla ympäristöasiat ja kuntien kestävä kehityksen ohjelman mukaisten toimenpiteiden raportointivelvollisuus talousarviosalle.

Hankkeessa pyritään livetapaamisten ja -matkojen järjestämiseen, mutta mm. koronan vaikutukset saattavat vaikuttaa tapahtumiin ja matkoihin mahdollisina peruuntumisina. Tällaisissa tapauksissa niihin pyritään vastaamaan järjestämällä etätapaamisia ja tarvittaessa etäkoulutusta.

Rahoitus

★Hankkeen avustuskelpoiset kustannukset, €

125000

❗ Varmistathan, että avustuskelpoiset kustannukset vastaavat rahoitussuunnitelmassa eriteltyjä kustannuksia.

❗ Syötä ainoastaan numeroita.

Hankkeen rahoitussuunnitelma avustuskelpoisten kustannusten (eli edellä olevan kohdan summan) osalta

❗ Ympäristöministeriön rahoitusosuus hankkeen avustuskelpoisista kustannuksista voi olla korkeintaan 60 %, kuitenkin enintään 75 000 euroa per hanke. Hakijoiden tulee osallistua hankkeen toteutukseen omalla rahoituksellaan ja omalla työosuudellaan. Oma rahoitusosuus voidaan toteuttaa myös kokonaan omana työnä, ja hankkeen toteuttajan tulee selvästi pystyä osoittamaan raportoinnissaan, että hankesuunnitelman mukaiset työtunnit on käytetty haettuun hankkeeseen (esim. tuntikirjanpidon kautta). Osa rahoituksesta voi koostua myös muusta julkisesta tuesta. Valtionavustuslain (688/2001) 6 §:n mukaan valtionavustus ei kuitenkaan saa yhdessä muiden julkisten tukien kanssa kattaa valtionavustuksen kohteena olevasta hankkeesta aiheutuvien kokonaiskustannusten täyttä määrää.

❗ **Haettava avustus:** Kirjoita kuinka paljon haette avustusta ympäristöministeriöltä (esim. 75 000 €) ja kuinka suuren prosenttiosuuden hankkeen avustuskelpoisista kustannuksista tämä kattaa (esim. 60 %).

★Haettava avustus, €	★%-osuus avustuskelpoisista kustannuksista	★Rahoituksen päätöstilanne
75000	60	varmistunut

❗ **Hakijan oma rahoitus:** Kirjoita kuinka paljon omaa rahoitusta käytätte hankkeeseen (esim. 50 000 €), kuinka suuren prosenttiosuuden avustuskelpoisista kustannuksista tämä kattaa (esim. 40 %), ja mikä on rahoituksen päätöstilanne (esim. "varmistunut / ehdollinen avustuksen saamiselle")

★Hakijan oma rahoitus, €	★%-osuus avustuskelpoisista kustannuksista	★Rahoituksen päätöstilanne
10846	9	varmistunut

❗ **Muut kohdat:** Kirjoita mahdollisten muiden tahojen tarjoamasta rahoituksesta ja sen päätöstilanteesta (esim. "haetaan / tieto haun tuloksista saadaan xx/2021 / varmistunut / ehdollinen avustuksen saamiselle". Mikäli sellaista ei ole, voit kirjoittaa laatikoihin esim. viivan (-) tai "ei haettu".

Muiden hankkeeseen osallistuvien oma rahoitus, €	%-osuus avustuskelpoisista kustannuksista	Rahoituksen päätöstilanne
39154	31	varmistunut

Muu julkinen tuki, €	%-osuus avustuskelpoisista kustannuksista	Rahoituksen päätöstilanne

Muu rahoitus, €	%-osuus avustuskelpoisista kustannuksista	Rahoituksen päätöstilanne

Hankkeen avustuskelpoisten kustannusten erittely

❶ Avustettavan hankkeen rahoitus myönnetään toteutuneita kuluja vastaan.

❷ Avustuksia koskeviin laskuihin ei voi kokonaissumman päälle lisätä arvonlisäveroa, sillä valtion myöntämä tuki ei ole vastikkeellisesta myyntiä. Vastikkeeton raha ei ole arvonlisäverolain 1 §:ssä tarkoitettua myyntiä. Hankkeen toteuttajalle aiheutuvien kustannusten (esim. ostopalveluiden) osalta taas arvonlisävero on pääsääntöisesti avustuskelpoinen kustannus, jos avustuksen saajalla ei ole arvonlisäverotuksessa vähennysoikeutta ja arvonlisäverokulut jäävät tuen saajan lopulliseksi kustannukseksi. Hankkeen kustannusarvioon voi siis sisällyttää kyseiset arvonlisäverot, mutta niitä ei eritellä ympäristöministeriölle lähetettävään laskuun vastikkeellisen myynnin tavoin.

❸ **Palkka:** Hankkeen välittömänä palkkakustannuksena hyväksytään henkilön hankkeelle tekemää tehollista työaikaa vastaava osuus henkilön ennakkipidätyksen alaisesta palkasta.

❹ **Henkilöstösivukulut:** Henkilösivukulut muodostuvat välillisistä työvoimakustannuksista (sotu-, eläke- ja tapaturmamaksut sekä lomarahat, vuosilomakorvaukset ja poissaolojen palkat). Henkilösivukulut ilmoitetaan organisaatiossa käytössä olevan periaatteen mukaisesti.

❺ **Ulkopuoliset palvelut:** Hanketoteuttaja voi hankkia osan hankkeeseen sisältyvästä työstä ulkopuoliselta. Tällaisia palvelujen ostoja voivat olla mm. ulkopuoliselta alihankintana ostettavaa hankkeeseen liittyvää suunnittelua, laboratoripalveluja jne. joissa alihankkija ei itse osallistu rahoitukseen. Mikäli alihankinnan kustannuksista maksetaan yli 50 % ympäristöministeriön rahoituksella tai muun hankintalain 5 § 1 momentin 1-4 kohdassa tarkoitetun hankintayksikön rahoituksella, on hanketoteuttajan noudatettava alihankinnoissa lakia julkisista hankinnoista (1397/2016). Ympäristöministeriön pyytäessä hankinnoista tulee toimittaa selvitys hankinnan toteuttamisesta ja alihankintaa koskeva sopimus.

❻ **Yleiskustannukset:** Yleiskustannuksia ovat hankkeesta johtuvat hallintomenot (esimerkiksi puhelin-, posti-, sihteeri- ja vastaavat toimisto- ja tekniset palvelut sekä johtotehtävät, toimitilakustannukset (vuokra, energia jne.), omien koneiden ja laitteiden sekä rakennusten arvon väheneminen eli poisto. Yleiskustannukset voidaan ilmoittaa suhteellisina osuuksina hankkeen palkkakustannuksista (= välittömät palkat + henkilösivukulut). Yleiskustannusten suhteellinen osuus määräytyy hakijaorganisaation omien käytäntöjen mukaan, mutta ne voivat olla enintään 15 % hankkeen kokonaiskustannuksista. Hanketoteuttajan pitää pystyä tarvittaessa osoittamaan yleiskustannusten laskentaperusteet.

❼ **Muut kustannukset:** Matkakustannukset valtion matkustussäännön mukaisina, materiaalit ja tarvikkeet, jotka ovat välttämättömiä hankkeen toteuttamiseksi ja joiden hankinnassa on tarvittaessa noudatettu lakia julkisista hankinnoista, hankkeen viestinnästä ja tulosten julkaisemisesta ja tiedottamisesta aiheutuvat kustannukset ml. tapahtumien järjestäminen, pakollisen tilintarkastuksen kustannukset valtionavustushankkeissa, sekä muut mahdolliset kustannukset erityisen perustelluista syistä.

❽ Syötä ainoastaan numeroita

★ Palkka	★Henkilöstö-sivukulut	★Ulkopuoliset palvelut	★Yleis-kustannukset	★Muut kustannukset
13300	2800	106100	300	2500

★Onko hanke toteutumassa ilman ympäristöministeriön rahoitusta? Jos on, millaisia vaikutuksia avustuksella on hankkeen laatuun tai laajuuteen?

Kestävät -ilmastoyhteistyössä olevat kunnat voivat jatkaa kuntien yhteistä ilmastotyötä perustoiminnan kautta, jota on toteutettu alueella viime vuosien aikana. Nykyiseen perustoimintaan kuuluu kuntakohtaisten energiansäästötiimien ja ylikunnallisen ohjausryhmän toiminta. Ilman hankerahoitusta on mahdollista pitää yllä yhteistyöverkoston perustoimintaa, mutta kuntien rahoitusosuus ei riitä toiminnan kehittämiseen ja syventämiseen, erityisesti seurannan ja uudelleenorganisoinnin osalta. Hankerahoituksesta hankkeelle haetaan lisää resursseja, joiden tavoitteena on tehostaa yhteistyötä ja toimenpiteitä käytännön tasolla kaikilla toimialoilla ja palvelukeskuksissa, kehittää kuntiin seuranta kestävän kehityksen ohjelman ja talousarvion tavoitteiden seuraamiseksi sekä hankintojen seuraamista. Kauhavan kaupungin ilmastotyön kehittämistarpeet koskevat erityisesti mitattavuuden kehittämistä ja lähtötason selvittämistä, joita ei voida toteuttaa ilman hanketukea. Myöskään tavoitteena olevaa alueen ilmastoyhteistyön toimintamallin kehittämistä, joka on monistettavissa muihin kuntiin omassa maakunnassa ja muualla Suomessa ei ole mahdollista toteuttaa ilman hankerahoitusta.

Hankkeen toisena painopisteenä on alueen asukkaiden, yritysten ja maataloustuottajien ilmastotietoisuuden lisääminen. Nämä eivät tunne hankekuntien ilmastotoimintaa vielä, eikä näille ryhmille suunnattua toimintaa ei ole mahdollista toteuttaa lainkaan ilman hankerahoitusta. Näiden ryhmien ottaminen mukaan toimintaa olisi erittäin tärkeää myös viestinnällisestä syystä, jotta kunnan toiminta saa vaikuttavuutta alueella.

Lisäksi ilman hankerahoitusta vaarana on perustoiminnan supistuminen ja kuihtuminen. mm. koulutukseen ja raportointiin sekä toimenpiteiden ja viestinnän tehostamiseen halutaan hankkeen avulla tuoda isompia panostuksia, jotta kuntien ilmastotyö kehittyisi edelleen eikä supistuisi tarpeettomasti.

★Saako hanke muuta julkista tukea? Jos saa, mihin tarkoitukseen?

Ei saa muuta julkista tukea.

📌 Julkisella tuella tarkoitetaan valtion, kunnan tai muun julkisyhteisön taikka julkisoikeudellisen laitoksen tai säätiön antamaa tai sen varoista maksettavaa avustusta, lainaa ja muuta rahoitusta, korkotukea, takausta, maksuhelpotusta ja muuta näihin rinnastettavaa taloudellista etuutta sekä Euroopan yhteisön tai muista Euroopan unionin varoista myönnettävää tukea verojärjestelmän kautta annettavaa tukea lukuun ottamatta. Valtionavustuslain (688/2001) 6 §:n mukaan valtionavustus ei saa yhdessä muiden julkisten tukien kanssa kattaa valtionavustuksen kohteena olevasta hankkeesta aiheutuvien kokonaiskustannusten täyttä määrää.

Muuta

Lisätietoja

Tarvittavat liitteet
